

TÁJÉKOZTATÓ

a hitelkockázattal összefüggő szabályozásról

BEVEZETÉS

A hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet **(CRR)** elfogadásával jelentősen módosult a hitelintézetek és a befektetési vállalkozások hitelkockázati tőkekövetelmény szabályozása.

Jelen tájékoztató **(Tájékoztató)** célja a hitelintézetekre és a befektetési vállalkozásokra vonatkozó, a hitelkockázat szabályozásával¹ összefüggő előírások összefoglalása azok betartásának megkönnyítése érdekében, valamint a várható új előírásokra vonatkozó figyelemfelhívás.

A Tájékoztató nem törekszik a teljes körű, részletes ismertetésre, hanem megadja a hitelkockázatra vonatkozó, a Tájékoztató közzétételének napján hatályos szabályok megnevezését, fellelhetőségét, az előírások tartalmára való utalást, valamint az adott szabály Magyarországon történő alkalmazását. A Tájékoztató az érintettek és az érdeklődők számára kiindulópontként szolgálhat ahhoz, hogy utána tudjanak nézni a részletes szabályoknak, s alaposan megismerve betarthassák azokat.

A HATÁLYOS HITELKOCKÁZATI ELŐÍRÁSOKKAL ÖSSZEFÜGGŐ SZABÁLYOK

I. UNIÓS SZABÁLYOZÁS

Az itt felsorolt szabályozó eszközök a tagországokban, így Magyarországon is kötelezőek és közvetlenül alkalmazandók.

I.1 EU RENDELETEK

I.1.1 CRR

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1537348678587&uri=CELEX:02013R0575-20180101>

- 4-5. cikkek: Definíciók meghatározása (modell kockázat, ügyfélcsoport, hitelkockázat-mérséklés, értékpapírosítás, hitelkockázati kiigazítás, kitettség, veszteség, várható veszteség).
- 6-24. cikkek: Alkalmazási szintek.
- 92-98. cikkek: Minimum tőkekövetelmények.
- 99-101. cikkek: Adatszolgáltatási követelmények.
- 102-106. cikkek: Kereskedési könyv vezetése.
- 107-110. cikkek: Hitelkockázat tőkekövetelmény számítási módszerek.
- 111-141. cikkek: Sztenderd módszer.
- 142-191. cikkek: Belső minősítési módszer.
- 192-241. cikkek: Hitelkockázat-mérséklés.
- 242-270. cikkek: Értékpapírosított pozíciók.

¹ A tájékoztató a hitelkockázat fogalmát széles értelemben használja, ideértve a szűken vett hitelkockázati szabályozáson túl a nagykockázat vállalás, a kereskedési könyv, az értékpapírosítás témaköreit, valamint egyéb, hitelkockázati relevanciával rendelkező, kapcsolódó témaköröket is.

- 271-311. cikkek: Partnerkockázat.
- 387-403. cikkek: Nagykockázat-vállalás korlátozása.
- 404-410. cikkek: Átruházott hitelkockázattal szembeni kitétségek.
- 431-455. cikkek: Nyilvánosságra hozatali követelmények.
- 493-501. cikkek: Átmeneti rendelkezések.

I.2 EU Bizottság végrehajtási rendeletei

A CRDIV (**Irányelv**) és a CRR (**Rendelet**) nem jelenti a tárgykör teljes szabályozását, mivel az intézményeknek a fentiekén túlmenően, az EU Bizottság által kiadott rendeleteket, valamint a szabályozás felügyeleti végrehajtását egységesíteni célzó, az Európai Bankhatóság (EBA) által kiadott iránymutatásokat is figyelembe kell venniük. Az EU bizottsági rendeletek Magyarországon közvetlenül hatályosak, azokat nem szükséges nemzeti jogszabályban implementálni. A hitelkockázattal összefüggő rendeletek a következők:

I.2.1 A BIZOTTSÁG 183/2014/EU FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2013. december 20.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az egyedi és az általános hitelkockázati kiigazítások kiszámításának meghatározásáról szóló szabályozási technikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1538738026660&uri=CELEX:32014R0183>

A rendelet az egyedi és az általános hitelkockázati kiigazítások kiszámításához ad részletszabályokat, amelyeket a szavatoló tőke számítása során kell figyelembe venni.

I.2.2 A BIZOTTSÁG 526/2014/EU FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2014. március 12.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a hitelértékelési korrekciós kockázathoz kapcsolódóan a közelítő felár és a korlátozott számú kisebb portfóliót meghatározó szabályozástechnikai standardtervezetek tekintetében történő kiegészítéséről

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1543583218712&uri=CELEX%3A32014R0526>

A hitelértékelési korrekció (CVA) az intézmény partnerrel szemben fennálló hitelkockázatának piaci értékét tükrözi. A CVA kockázathoz kapcsolódó szavatoló tőke követelmény számítása történhet sztenderd módszer, valamint felügyeleti engedélytől függő fejlett módszer segítségével. A fejlett módszer alkalmazása esetén a CVA kockázat kiszámításához az intézményeknek figyelembe kell venniük a partner CDS felárát. Abban az esetben, amikor a fejlett módszer olyan partnereket érint, amelyekre vonatkozóan nem áll rendelkezésre a CDS felár, a rendelet ad eligazítást a közelítő felár meghatározására. Emellett a rendelet meghatározza azon portfóliók számát és méretét, amelyek teljesítik a korlátozott számú kisebb portfólió kritériumát a CRR 383. cikk (4) bekezdésének vonatkozásában.

I.2.3 A BIZOTTSÁG 529/2014/EU FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2014. március 12.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a belső minősítésen alapuló módszeren és a fejlett mérési módszeren végrehajtott kiterjesztések és módosítások lényegességének értékelésére irányuló szabályozástechnikai standardtervezetek tekintetében történő kiegészítéséről

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1538737966304&uri=CELEX:02014R0529-20150709>

A rendelet a hitelezési és a működési kockázat tőkekövetelmény számítására használt belső modellek módosításai esetében szabályozza, hogy mely esetekben elegendő a módosítás bejelentése a módosítás végrehajtása előtt vagy után a felügyeleti hatóság számára, illetve melyek minősülnek olyan jelentős változásoknak a modell tekintetében, amelyek alkalmazásához a felügyeleti hatóság újbóli engedélyre van szükség.

I.2.4 A BIZOTTSÁG 625/2014/EU FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2014. március 13.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a befektetőkre, szponzorokra, eredeti hitelezőkre és értékpapírosítást kezdeményező intézményekre vonatkozóan az átruházott hitelkockázattal szembeni kitétségekkel kapcsolatos követelményeket meghatározó szabályozástechnikai standardok útján történő kiegészítéséről

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1538738569371&uri=CELEX:02014R0625-20151028>

A rendelet részletesen meghatározza, hogy az értékpapírosítást kezdeményező, a szponzor, illetve az eredeti hitelező milyen formában tehet eleget a CRR-ben meghatározott, nettó gazdasági érdekelttség megtartásának. A nettó gazdasági érdekelttség megtartása azért került előírásra, hogy az értékpapírosítást kezdeményező ne tudja az értékpapírosított kitétségek teljes kockázatát más személyekre áthárítani.

I.2.5 A BIZOTTSÁG 680/2014/EU VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (2014. április 16.) az intézmények 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti felügyeleti adatszolgáltatása tekintetében végrehajtás-technikai standardok megállapításáról

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1541596548165&uri=CELEX:02014R0680-20180301>

A rendeletben meghatározásra kerülnek a tőkekövetelmények teljesítéséhez kapcsolódó rendszeres felügyeleti adatszolgáltatási előírások, így a hitelkockázati előírásoknak való megfelelés ellenőrzését szolgáló táblák is.

I.2.6 A BIZOTTSÁG 602/2014/EU VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (2014. június 4.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti kiegészítő kockázati súlyok alkalmazása tekintetében a felügyeleti gyakorlatok konvergenciájának elősegítésére irányuló végrehajtás-technikai standardok megállapításáról

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1538742167868&uri=CELEX:32014R0602>

A rendelet meghatározza, hogy az illetékes felügyeleti hatóságok milyen képlet alapján határozzák meg a visszatartási kötelezettségek be nem tartása esetén az értékpapírosított pozícióra alkalmazandó kiegészítő kockázati súlyt.

I.2.7 A BIZOTTSÁG 1187/2014/EU FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2014. október 2.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az alapul szolgáló eszközökhöz kapcsolódó ügyletekre vonatkozó, az ügyféllel vagy egymással kapcsolatban álló ügyfelek csoportjával szembeni teljes kitétséget meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1538740395297&uri=CELEX:32014R1187>

A rendelet meghatározza, hogy nagykockázat-vállalási korlát alkalmazása kapcsán, az alapul szolgáló eszközökön keresztül közvetetten fennálló kitétségeket hogyan kell figyelembe venni az egyes ügyfelekkel vagy ügyfélcsoportokkal szembeni teljes kitétség meghatározása során.

I.2.8 A BIZOTTSÁG (EU) 2015/585 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2014. december 18.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a letéti kockázati periódusokat meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében való kiegészítéséről

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1538742523108&uri=CELEX:32015R0585>

A rendelet arra az esetre vonatkozóan tartalmaz részletszabályokat, amikor egy intézmény klíringtagként pénzügyi közvetítőként jár el a központi elszámolóház és egy ügyfél között.

I.2.9 A BIZOTTSÁG (EU) 2016/100 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (2015. október 16.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében egyes prudenciális engedélyek iránti kérelemre vonatkozó együttes döntéshozatali eljárás részletes meghatározásáról szóló végrehajtástechnikai standardok megállapításáról

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1538742611109&uri=CELEX:32016R0100>

A rendelet a felügyeleti hatóságok együttes határozat hozatali eljárásainak rendjét (köztük az IRB módszer alkalmazásának engedélyezése) határozza meg, és szabályozza az egyértés hiánya esetén követendő eljárást is.

I.2.10 A BIZOTTSÁG (EU) 2016/101 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2015. október 26.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a prudens értékelésre alkalmazandó szabályozástechnikai standardok tekintetében a 105. cikk (14) bekezdése szerint történő kiegészítéséről

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:02016R0101-20160128&qid=1539868340440&from=EN>

A CRR előírja, hogy az intézmények a valós értéken értékelt pozícióik vonatkozásában a számviteli értékeléshez képest szigorúbb, prudens értékelési eljárást alkalmazzanak. A rendelet ennek a prudens értékelésnek az eljárási szabályait tartalmazza, így kitér többek között arra, hogy az intézmények milyen piaci forrásokból gyűjtsék be az értékeléshez szükséges adatokat, előírja az értékelés során alkalmazandó dokumentációs és kontroll követelményeket és meghatározza a prudens értékelés két fő alkalmazható módszerét (egyszerűsített módszer és alapvető módszer). Az eljárás célja, hogy felmérje a valós értéken értékelt pozíciók értékelésével kapcsolatos bizonytalansági tényezőket, többek között a piaci ár bizonytalanságával, a pozíciózársi költségekkel és a modellkockázattal kapcsolatban. A CRR szavatoló tőke számítására vonatkozó szabályainak megfelelően a valós érték és a prudens érték közötti különbséggel az intézményeknek az elsődleges alapvető tőkájüket csökkenteni kell.

I.2.11 A BIZOTTSÁG (EU) 2016/1646 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (2016. szeptember 13.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően a fő indexekkel és az elismert tőzsdékkal kapcsolatos végrehajtás-technikai standardok meghatározásáról

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R1646&qid=1539868464401&from=EN>

A rendelet a CRR 197. cikke szerint meghatározott fő indexeket és elismert tőzsdéket sorolja fel.

I.2.12 A BIZOTTSÁG (EU) 2016/2070 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (2016. szeptember 14.) az intézmények által az Európai Bankhatóság és az illetékes hatóságok számára a 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 78. cikkének (2) bekezdése értelmében teljesítendő adatszolgáltatás során használandó táblákra, fogalom meghatározásokra és informatikai megoldásokra vonatkozó végrehajtás-technikai standardok meghatározásáról

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1543583343009&uri=CELEX%3A02016R2070-20180607>

A tőkekövetelmény kiszámításához alkalmazott belső módszerek felügyeleti összevetése érdekében azon intézményeknek, amelyek számára engedélyezett, hogy a hitelkockázat vagy a piaci kockázat vonatkozásában a kockázattal súlyozott kitettségérték vagy a tőkekövetelmény számítása során belső módszereket alkalmazzanak, be kell nyújtaniuk a benchmark-portfóliókban szereplő kitettségeken alapuló, belső módszereikkel végzett számítások eredményeit. A rendelet meghatározza az adatszolgáltatás teljesítéséhez szükséges mintadokumentumokat, táblákat.

I.2.13 A BIZOTTSÁG (EU) 2017/72 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2016. szeptember 23.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az adatokra vonatkozó mentesség feltételeit meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017R0072&qid=1539868589488&from=EN>

A rendelet azokat a feltételeket állapítja meg, amelyek alapján a felügyeleti hatóság engedélyezheti az intézmények számára, hogy az IRB-módszer első alkalmazásakor öt évre vonatkozó adatok helyett két évre vonatkozó adatokat használjon a nemteljesítési valószínűség, a nemteljesítéskori veszteségráta és a hitel-egyenértékesítési tényező saját becslésekor.

I.2.14 A BIZOTTSÁG (EU) 2016/2251 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2016. október 4.) a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a nem központi szerződő félen keresztül elszámolt tőzsdén kívüli származtatott ügyletek kockázatcsökkentési technikáit meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:02016R2251-20170104&qid=1539868668013&from=EN>

A szerződő felek kötelesek letétek beszedésével védekezni a származtatott ügyleti szerződő felek tekintetében jelentkező hitelkockázatok ellen, amennyiben ezeket az ügyleteket nem központi szerződő fél számolja el. Ez a rendelet meghatározza a biztosítékok elismerhetőségének kritériumait, valamint az azoknak a kellő időben történő, pontos és megfelelően elkülönített cseréjére vonatkozó követelményeket.

I.2.15 A BIZOTTSÁG (EU) 2016/1799 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (2016. október 7.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 136. cikke (1) bekezdésének és 136. cikke (3) bekezdésének megfelelően a külső hitelminősítő intézetek hitelkockázati hitelminősítéseknek hozzárendelése tekintetében végrehajtás-technikai standardok megállapításáról

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R1799&qid=1539869200584&from=EN>

A rendelet célja a külső hitelminősítő intézetek hitelminősítéseinek hitelminősítési besorolásokhoz való hozzárendelésének szabályozása.

I.2.16 A BIZOTTSÁG (EU) 2016/1801 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (2016. október 11.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően a külső hitelminősítő intézetek értékpapírosítási hitelminősítéseinek megfeleltetése tekintetében végrehajtás-technikai standardok megállapításáról

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R1801&qid=1539869717754&from=EN>

A rendelet tartalmazza az egyes külső hitelminősítő intézetek értékpapírosítási pozíciókra vonatkozó minősítési kategóriái és a CRR szerinti hitelminőségi besorolások közötti megfeleltetési táblázatot a sztenderd módszer, illetve a belső minősítésen alapuló módszer szerint.

I.2.17 A BIZOTTSÁG (EU) 2017/180 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2016. október 24.) a 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a benchmark-portfóliók értékelésére vonatkozó követelményekre és az értékelésmegosztási eljárásokra vonatkozó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017R0180&qid=1539869809508&from=EN>

A CRR lehetőséget ad az intézmények számára arra, hogy a hitelezési, működési és piaci kockázatra vonatkozó tőkekövetelményüket a felügyeleti hatóság engedélye esetén belső modell alapján számítsák ki. A felügyeleti hatóságoknak ugyanakkor az engedély megadását követően is figyelemmel kell kísérniük az alkalmazott modell hatékonyságát. Annak érdekében, hogy az egyes intézmények által alkalmazott modellek működése összehasonlítható legyen, a hitelezési és a piaci kockázat vonatkozásában az EBA egy teszt portfóliót dolgoz ki. Az intézmények a teszt portfólió vonatkozásában kiszámítják az általuk alkalmazott belső modell szerinti tőkekövetelményt, majd azt jelentik a felügyeleti hatóságnak. A rendelet meghatározza azokat a szempontokat, amelyek alapján a felügyeleti hatóságoknak értékelniük kell az

intézményektől kapott, a teszt portfólióra számított tőkekövetelmény adatokat. Az eljárás fő célja az összehasonlíthatóságon túl, hogy kiszűrhetőek legyenek azok a belső modellek, amelyek az átlagshoz képest túl magas vagy túl alacsony tőkekövetelményt eredményeznek.

I.2.18 A BIZOTTSÁG (EU) 2018/171 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2017. október 19.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a késedelmes hitelkötelezettség lényegességi küszöbére vonatkozó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R0171&qid=1539869938905&from=EN>

A nemteljesítő hitelek azonosításának körében a CRR nem határozza meg, hogy milyen összeghatár felett minősül egy késedelem lényegesnek, annak rögzítését nemzeti felügyeleti hatósági jogkörbe utalja. A bizottsági rendelet e tekintetben kívánja harmonizálni a tagállamok gyakorlatát, lefekteti a lényegességi küszöb meghatározásának feltételeit lakossággal szembeni, valamint azoktól eltérő kitettségek esetén. A rendelet nem közvetlenül hatályos az intézményekre, hanem a bizottsági rendelet alapján, a lényegességi küszöbértéket MNB rendelet szabályozza.

II. MAGYAR SZABÁLYOZÁS

II.1 Törvények és kormányrendeletek

II.1.1 2013. évi CCXXXVII. törvény a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról (Hpt.)

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1300237.TV

II.1.2 2007. évi CXXXVIII. törvény a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól (Bsz.)

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A0700138.TV

A hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. június 26-i 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben (CRDIV) szereplő, a hitelkockázattal összefüggő követelmények a Hpt.-ben és a Bszt.-ben is megjelennek, ezért a hazai hitelintézeteknek és befektetési vállalkozásoknak a Hpt.-ben és Bszt.-ben megfogalmazott szabályoknak kell megfelelniük.

A Hpt.-ben és a Bszt.-ben a hitelkockázattal összefüggő legfontosabb részek a következők:

Szabály	Hpt.	Bszt.
Az értelmező rendelkezések (belső módszer, hitelezéskockázat-mérséklés, kockázatvállalás, külső hitelminősítő intézet, modellkockázat)	6.§	4.§
Kockázati céltartalékképzés, eszközminősítés	84-85/A.§-ok	-
Befektetési hitelezés szabályai	-	78.§
Tőkemegfelelés belső értékelési eljárása	97.§	106.§
Kockázatvállalások korlátozása	98-102.§-ok	100-101.§
Belső hitel	106.§	-
Kockázatkezelés	107-111., 115.§-ok	100-101.§-ok
Nyilvánosságra hozatal	122-123.§-ok	123/A.§
Belső minősítésen alapuló módszerek alkalmazására való törekvés	124.§	101/A.§
Adatszolgáltatás	167-171.§-ok	123.§
Összevont alapú felügyelet	172-176.§-ok	161/A-161/D.§-ok

Felügyeleti felülvizsgálat és értékelés	177-182. §-ok	162-163/C. §-ok
---	---------------	-----------------

II.1.3 A hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 250/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A0000250.KOR

A Korm. rendelet 7. számú melléklete szorosan kapcsolódik a hitelkockázat szabályozásához, mivel részletesen rendelkezik az értékvesztés és céltartalék képzés egyes követelményeiről. A Korm. rendelet a HAS szabályokat alkalmazó hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások számára mérvadó.

II.2 Felügyeleti szabályozás

II.2.1 A Magyar Nemzeti Bank (MNB) elnökének rendeletei

II.2.1.1 Az MNB elnökének a jövedelemarányos törlesztőrészlet és a hitelfedezeti arányok szabályozásáról szóló 32/2014. (IX. 10.) rendelete

<http://njt.hu/njtlink.php?njtcp=ee9eg6ed9em6er9ei4dx9cj4cy9bm8dw3eh8dv3eb6dw5cj0bx9cd4bx9cb4cf1ca8bm5en8dv9eh0dw1dx4cj3by2bc>

A rendelet a biztonságos hitelezés érdekében határoz meg olyan minimum feltételeket, amelyek célja, hogy az ügyfelek túlzott eladósodása elkerülhető legyen, illetve a folyósított hitelek magasabb valószínűséggel kerüljenek visszafizetésre.

II.2.1.2 Az MNB elnökének a nem teljesítő kitettségre és az átstrukturált követelésre vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 39/2016. (X. 11.) rendelete

<http://njt.hu/njtlink.php?njtcp=ee6eg1ed8em7er2ei5dx8cj9cy0bm7dw0eh3dv0eb9dw8cj1bx4cf9cd6cd1cb6cb7bm8en7dv8eh7dw2dx9cj2by3f>

A rendelet a kitettségek minősítésével, nem teljesítő kitettségek és átstrukturált követelések meghatározásával kapcsolatban határozza meg a prudenciális követelményeket.

II.2.1.3 Az MNB elnökének az ügyfél- és partnerminősítés, valamint a fedezetértékelés prudenciális követelményeiről szóló 40/2016. (X. 11.) rendelete

<http://njt.hu/njtlink.php?njtcp=ee1eg8ed7em6er5ei0dx5cj0cy9bm0dw7eh4dv9eb2dw1cj2bx7cf2cd3cd6cb7cc2bm5en8dv1eh0dw7dx2cj3by8g>

A rendelet az ügyfél- és partnerminősítés, valamint a fedezetértékelés intézményi gyakorlatának prudenciális követelményeit határozza meg.

II.2.1.4 Az MNB elnökének 28/2017. (XI. 22.) rendelete szerinti adatszolgáltatás a pénz- és hitelpiaci szervezetek által a jegybanki információs rendszerhez elsődlegesen a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti feladatai ellátása érdekében teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségekről

<https://www.mnb.hu/statisztika/informaciok-adatszolgáltatoknak/rendeletek-allasfoglalások/28-2017-xi-22-mnb-rendelet>

A rendelet számos, a hitelkockázathoz kapcsolódó felügyeleti adatszolgáltatási követelményt állapít meg az intézmények számára, így különösen a belső hitelek, a bankközi állományok adatai, a projektfinanszírozási hitelek, a konzorciális hitelezés, a nem teljesítő kitettségek, az átstrukturált hitelek, az értékvesztés és céltartalék képzés, valamint a fedezetek és biztosítékok vonatkozásában.

II.2.1.5 Az MNB elnökének a pénzügyi ágazaton kívüli befolyásoló részesedés figyelembevételéről és a késedelmes hitelkötelezettség lényegességi határértékéről szóló 44/2018. (XII. 5.) rendelete

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=211433.361158

A rendelet a nemteljesítő hitelek azonosításának körében meghatározza, hogy milyen összeghatár felett minősül egy késedelem lényegesnek.

II.2.2 Az MNB ajánlásai

II.2.2.1 A Magyar Nemzeti Bank 1/2016. (III.11.) számú ajánlása a fizetési késedelembe esett lakossági jelzáloghitelek helyreállításáról

<http://www.mnb.hu/letoltes/npl-ajanlas-internetre-final.pdf>

II.2.2.2 A Magyar Nemzeti Bank 11/2016. (XII.1.) számú ajánlása az árnyékbanki tevékenységet végző szervezetekkel szembeni kitétségek korlátozásáról

<https://www.mnb.hu/letoltes/11-2016-shadow-banking.pdf>

II.2.2.3 A Magyar Nemzeti Bank 6/2017. (V.30) számú ajánlása az együttesen finanszírozott vállalati adósokkal szembeni követelések megegyezésen alapuló átstrukturálási folyamatáról

<https://www.mnb.hu/letoltes/6-2017-oocr-ajanlas.pdf>

II.2.2.4 A Magyar Nemzeti Bank 8/2017. (VIII. 8.) számú ajánlása a hitelintézetek és befektetési vállalkozások nyilvánosságra hozatali gyakorlatának általános követelményeiről

<https://www.mnb.hu/letoltes/8-2017-altalanos-nyilvanossagra-hozatali-mod.pdf>

II.2.2.5 A Magyar Nemzeti Bank 10/2017. (VIII.8.) számú ajánlása a speciális hitelezési kitétségek és a spekulatív ingatlanfinanszírozás definiálásáról

<https://www.mnb.hu/letoltes/10-2017-sl-ajanlas.pdf>

II.2.2.6 A Magyar Nemzeti Bank 11/2017. (XI.06.) számú ajánlása a hitelkockázat méréséről, kezeléséről és kontrolljáról

<https://www.mnb.hu/letoltes/11-2017-hitelkockazati-ajanlas.pdf>

II.2.2.7 A Magyar Nemzeti Bank 10/2018. (II.27.) számú ajánlása a magas nem teljesítő kitétség állományok leépítéséről

<https://www.mnb.hu/letoltes/10-2018-npl-ajanlas.pdf>

II.2.2.8 A Magyar Nemzeti Bank 11/2018. (II. 27.) számú ajánlása a pénzügyi szervezetek ingatlanokkal összefüggő kockázatainak kezeléséről

<https://www.mnb.hu/letoltes/11-2018-ingatlan-ajanlas.pdf>

II.2.2.9 A Magyar Nemzeti Bank 12/2018. (II.27.) számú ajánlása az ingatlanfinanszírozási projekthitelek értékeléséről és kezelésének egyes kérdéseiről

<https://www.mnb.hu/letoltes/12-2018-hitelertekelesi-ajanlas.pdf>

II.2.2.10 A Magyar Nemzeti Bank 14/2018. (III.6.) számú ajánlása a megterhelt eszközökkel kapcsolatos kockázatok kezeléséről

<https://www.mnb.hu/letoltes/14-2018-megterhelt-eszkozok.pdf>

II.2.2.11 A Magyar Nemzeti Bank 28/2018. (XII.10.) számú ajánlása az 575/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 39. pontja szerinti kapcsolatban álló ügyfelek csoportja (ügylélcsoport) fogalmának meghatározásáról

<https://www.mnb.hu/letoltes/28-2018-kapcsolt-ugyfelek.pdf>

III. EU IRÁNYELVEK, AJÁNLÁSOK ÉS JELENTÉSI KÖTELEZETTSÉGEK

Az itt felsorolt szabályozó eszközöket a tagországoknak, - így Magyarországnak is - át kell ültetniük nemzeti jogrendjükbe.

III.1 CRDIV

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1544619679755&uri=CELEX%3A02013L0036-20180709>

Az irányelvben szerepelnek a hitelkockázattal kapcsolatban a prudenciális felügyelet elvei, a felügyeleti hatóságok közötti együttműködés, a felügyeleti intézkedési lehetőségek (ideértve a többlet tőkekövetelmény előírásának a lehetőségét is), a tőkeegfelelés belső értékelési eljárása (ICAAP), a felügyeleti felülvizsgálati és értékelési eljárás (SREP), az általános, illetve a speciálisan a hitel- és partnerkockázatra vonatkozó kockázatkezelési követelmények, az összevont alapú felügyelés és a tőkepuffer szabályok. Ezek az előírások azonban közvetlenül nem hatályosak, hanem azok Magyarországon való alkalmazásának követelményeit a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló, illetve a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló törvények, az MNB törvény, valamint a kapcsolódó rendeletek tartalmazzák.

III.2 EBA Report on SMEs and SME Supporting Factor

<http://www.eba.europa.eu/documents/10180/1359456/EBA-Op-2016-04++Report+on+SMEs+and+SME+supporting+factor.pdf>

III.3 Opinion of the European Banking Authority on the implementation of the regulatory review of the IRB Approach

<http://www.eba.europa.eu/documents/10180/1359456/EBA-Op-2016-01+Opinion+on+IRB+implementation.pdf>

III.4 Opinion of the European Banking Authority on Mortgage Lending Value (MLV)

<http://www.eba.europa.eu/documents/10180/983359/EBA-Op-2015-17+Opinion+on+mortgage+lending+value.pdf>

III.5 Technical advice For the purposes of the report pursuant to Article 78(9) of Directive 2013/36/EU

<http://www.eba.europa.eu/documents/10180/983359/EBA-Op-2015-04+Technical+Advice+on+benchmarking+pursuant+to+Art+78%289%29.pdf>

III.6 The EBA's Regulatory Review of the IRB Approach

<http://www.eba.europa.eu/documents/10180/1360107/EBA+Report+on+the+regulatory+review+of+the+IRB+Approach.pdf>

III.7 Opinion of the European Banking Authority on the review of the appropriateness of the definition of 'eligible capital' pursuant to Article 517 of Regulation (EU) No 575/2013

<http://www.eba.europa.eu/documents/10180/983359/EBA+Op+2015+01+%28Opinion+on+the+review+of+the+definition+of+eligible+capital%29.pdf>

III.8 EBA/GL/2015/11: Guidelines on creditworthiness assessment

http://www.eba.europa.eu/documents/10180/1162894/EBA-GL-2015-11_EN_GL+on+creditworthiness.pdf

III.9 EBA/GL/2015/12: Guidelines on arrears and foreclosure

http://www.eba.europa.eu/documents/10180/1163130/EBA-GL-2015-12_EN_GL+on+arrears+and+foreclosure

III.10 EBA/GL/2015/20: Guidelines on Limits on exposures to shadow banking entities which carry out banking activities outside a regulated framework under Article 395(2) of Regulation (EU) No 575/2013

<http://www.eba.europa.eu/documents/10180/1310259/EBA-GL-2015-20+GL+on+Limits+to+Exposures+to+Shadow+Banking+Entities.pdf/f7e7ce6b-7075-44b5-9547-5534c8c39a37>

III.11 EBA/GL/2016/07: Guidelines on the application of the definition of default under Article 178 of Regulation (EU) No 575/2013

https://www.eba.europa.eu/documents/10180/1721448/Guidelines+on+default+definition+%28EBA-GL-2016-07%29_EN.pdf/052c260f-da9a-4c86-8f0a-09a1d8ae56e7

III.12 EBA/GL/2017/06: Guidelines on credit institutions' credit risk management practices and accounting for expected credit losses

https://www.eba.europa.eu/documents/10180/1965596/Guidelines+on+Accounting+for+ECL+%28EBA-GL-2017-06%29_EN.pdf/8a9a9df0-a0cc-406e-a781-7d4fb753495d

III.13 EBA/GL/2017/16: Guidelines on PD estimation, LGD estimation and the treatment of defaulted exposures

<https://www.eba.europa.eu/documents/10180/2033363/Guidelines+on+PD+and+LGD+estimation+%28EBA-GL-2017-16%29.pdf/6b062012-45d6-4655-af04-801d26493ed0>

III.14. EBA/GL/2018/06: Guidelines on management of non-performing and forborne exposures

https://www.eba.europa.eu/documents/10180/2425705/EBA+BS+2018+358+Final+%28Final+report+on+GL+on+NPE_FBE+management%29.pdf/371ff4ba-d7db-4fa9-a3c7-231cb9c2a26a

IV. VÁRHATÓ JOGSZABÁLYI VÁLTOZÁSOK

IV.1 Kiadás alatt álló rendeletek:

A CRR egyes felhatalmazásai alapján további RTS-ek és ITS-ek vannak előkészítés alatt a következő témakörökben:

Felhatalmazó jogszabályrész	Témakör
CRR 148	Az IRB módszer alkalmazásának fokozatos bevezetéséhez kapcsolódó részletszabályok
CRR 150(3), 152(5)	Egyes kitétségi osztályoknak az IRB módszer használata alóli tartós mentesítésének részletszabályai
CRR 181(3), 182(4)(a)	A saját LGD becsléshez használandó becsült gazdasági dekonjunktúra jellege, súlyossága és időtartama
CRR 124(4)	A jelzálog-hitelbiztosítéki érték megállapítása
CRR 144(2), 173(3), 180(3)(b)	IRB módszer alkalmazására vonatkozó követelmények teljesítésének ellenőrzése, a besorolási folyamat integritásának, valamint a kockázatok rendszeres és független felmérésének vizsgálata, PD becslés módszertanának értékelése
CRR 194(10)	A hitelkockázat-mérséklés során felhasznált eszközök likviditásának és stabilitásának megítélési szempontjai
CRR 183(6)	A feltételes garanciák elismerésének felügyeleti engedélyezési szabályai
CRR 221(9)	Nem jelentős portfóliók fogalmának meghatározása a hitelkockázat-mérséklési eljárások kapcsán

CRR 153(9)	A kockázati súlyok speciális hitelezési kitételekhez való hozzárendelése
CRR 164(6), 124(4)(b)	Azok a feltételek, amelyeket az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az ingatlanra bejegyzett zálogjoggal fedezett kitételek esetében a magasabb kockázati súlyok és a magasabb minimális LGD-értékek meghatározása során

IV.2 Az EBA előkészítés alatt álló tervezetei:

IV.2.1 EBA/CP/2015/21: Consultation Paper on Guidelines on the treatment of CVA risk under the supervisory review and evaluation process (SREP), 12 November 2015

<http://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/supervisory-review-and-evaluation-srep-and-pillar-2/guidelines-on-the-treatment-of-cva-risk-under-srep>

IV.2.2 EBA/CP/2016/28: Consultation Paper on Guidelines on stress testing and supervisory stress testing, 18 December 2015

<http://www.eba.europa.eu/documents/10180/1314203/EBA-CP-2015-28+%28%20CP+on+the+GL+on+stress+testing+and+supervisory+stress+testing%29.pdf>

IV.2.3 EBA/CP/2018/03: Consultation Paper on Guidelines on specification of types of exposures to be associated with high risk under Article 128(3) of regulation (EU) No 575/2013, 17 April 2018

<https://www.eba.europa.eu/documents/10180/2188580/Consultation+Paper+on+Guidelines+on+specification+of+types+of+exposures+to+be+associated+with+high+risk+%28EBA-CP-2018-03%29.pdf>

IV.2.4. EBA/CP/2018/06: Consultation paper on Guidelines on disclosure of non-performing and forborne exposures

<http://www.eba.europa.eu/documents/10180/2200407/Consultation+Paper+on+Guidelines+on+disclosure+of+non-performing+and+forborne+exposures+%28EBA-CP-2018-06%29.pdf>

V. EGYÉB INFORMÁCIÓK

V.1 Az Európai Bankhatóság hitelkockázat, nagykockázat-vállalás és modell validáció témában közzétett kérdései és válaszai [a következő linkre](#) kattintva kereshetők.

V.2 Az Európai Bankhatóság honlapjának [hitelkockázat](#), [nagykockázat-vállalás](#) és [modell validáció](#) témával foglalkozó menüpontjai az adott témakörre kattintva érhető el.

V.3 A Magyar Nemzeti Bank hitelkockázat témában közzétett kérdései és válaszai [itt](#) érhetőek el.

V.4 Az EU Bizottság által a CRD alapján előkészítendő rendelet tervezetek aktuális helyzetéről az alábbi linken lehet értesülni:

https://ec.europa.eu/info/law/banking-prudential-requirements-directive-2013-36-eu/amending-and-supplementary-acts/implementing-and-delegated-acts_en

V.5 Az EU Bizottság által a CRR alapján előkészítendő rendelet tervezetek aktuális helyzetéről az alábbi linken lehet értesülni:

https://ec.europa.eu/info/law/banking-prudential-requirements-regulation-eu-no-575-2013/amending-and-supplementary-acts/implementing-and-delegated-acts_en

V.6. Az EU Bizottság által a CRD és a CRR módosítására közzétett javaslataival kapcsolatos fejlemények a következő linkeken érhetőek el:

https://ec.europa.eu/info/law/banking-prudential-requirements-directive-2013-36-eu/upcoming_en

https://ec.europa.eu/info/law/banking-prudential-requirements-regulation-eu-no-575-2013/upcoming_en

V.7. Az EU Bizottság által a nemteljesítő hitelek (NPL) állományának csökkentésére tett konzultációs javaslatok a következő linken érhetőek el:

https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/financial-supervision-and-risk-management/managing-risks-banks-and-financial-institutions/non-performing-loans-npls_en

Az MNB a folyamatos felügyeleti tevékenysége keretében, illetve ellenőrzési eljárásai során továbbra is kiemelt figyelemmel kíséri a hitelkockázattal összefüggő előírásoknak való megfelelést.

Budapest, 2018. december 20.

Magyar Nemzeti Bank